

CK.0000071515

KỶ YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC

40
năm

QUAN HỆ

VIỆT NAM
NHẬT BẢN

THÀNH QUẢ VÀ TRIỂN VỌNG

越日関係40年：成果と展望

NGUYỄN
C LIÊU

52

NHA XUẤT BẢN TỔNG HỢP THANH PHỐ HỒ CHÍ MINH

KỶ YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC

40 năm quan hệ
VIỆT NAM - NHẬT BẢN
thành quả và triển vọng

日越関係40年成果と展望

NHÀ XUẤT BẢN TỔNG HỢP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

**BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN
ĐƯỢC THỰC HIỆN BỞI THƯ VIỆN KHTH TP. HCM**

Nguyễn Tiến Lực

40 năm quan hệ Việt Nam – Nhật Bản triển vọng và phát triển : kỷ yếu hội thảo khoa học / PGS. TS. Nguyễn Tiến Lực. - T.P. Hồ Chí Minh : Nxb. Tổng hợp T.P. Hồ Chí Minh, 2014.

tr. ; cm.

ISBN 978-604-58-1170-2

1. Việt Nam -- Quan hệ nước ngoài -- Nhật Bản -- Hội thảo. 2. Nhật Bản -- Quan hệ nước ngoài -- Việt Nam -- Hội thảo. I. Ts: Bốn mươi năm quan hệ Việt Nam – Nhật Bản triển vọng và phát triển.

1. Vietnam -- Foreign relation – Japan -- Congress. 2. Japan -- Foreign relation – Vietnam – Congress.

327.597052 -- đdc 23

N573-L93

LỜI NÓI ĐẦU

Trong những năm gần đây, quan hệ Việt Nam - Nhật Bản phát triển một cách hết sức nhanh chóng: từ “quan hệ hữu nghị” (năm 1992), “quan hệ đối tác quan trọng” (năm 2002), “hướng tới quan hệ đối tác hợp tác chiến lược” (năm 2006), “quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện” (năm 2009) và hiện đang bước vào giai đoạn “quan hệ đối tác chiến lược sâu rộng vì hòa bình và phồn vinh châu Á”. Tại thời điểm hiện nay, quan hệ Việt Nam - Nhật Bản đã đạt đến mức “tốt đẹp nhất” từ trước đến nay: Hai bên đã xác lập được “lòng tin chiến lược” và triển khai quan hệ đối tác chiến lược một cách toàn diện trên tất cả các lĩnh vực từ chính trị - ngoại giao - kinh tế - thương mại - văn hóa - giáo dục, đến an ninh - quốc phòng.

Với sự phát triển mạnh mẽ như hiện nay, với quyết tâm và nỗ lực của cả hai bên, chắc chắn quan hệ đối tác chiến lược Việt Nam - Nhật Bản sẽ tiếp tục phát triển toàn diện, sâu rộng, phù hợp với nguyện vọng của nhân dân hai nước, đem lại lợi ích thiết thực cho hai nước và đóng góp tích cực cho hòa bình, ổn định, phồn vinh ở khu vực châu Á và trên thế giới.

Được sự cho phép của Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và tài trợ của Quỹ giao lưu quốc tế Nhật Bản (Japan Foundation), của Trường Đại học Khoa học Xã hội và

Nhân văn - Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Bộ môn Nhật Bản học đã tổ chức Hội thảo khoa học quốc tế với chủ đề “40 năm quan hệ Việt Nam - Nhật Bản: Thành quả và triển vọng” vào tháng 11 năm 2013. Mục đích của Hội thảo lần này là làm sáng tỏ: 1) Những thành tựu to lớn trong quan hệ Việt Nam - Nhật Bản trong 40 năm qua và nguyên nhân của nó; 2) Triển vọng của quan hệ Việt Nam - Nhật Bản trong tương lai và những biện pháp nhằm phát triển hơn nữa, làm sâu sắc hơn nữa quan hệ đối tác chiến lược sâu rộng Việt Nam - Nhật Bản vì hòa bình và phồn vinh ở châu Á.

Hội thảo lần này tập hợp đông đảo các nhà khoa học đến từ Đại học Waseda, Đại học Tokyo Gakugei, Đại học Hiroshima, Đại học Hosei, Trung tâm phát triển khoa học Nhật Bản, Đại học Y và Phúc lợi Niigata (Nhật Bản), học giả đến từ Australia, từ Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Ngoại ngữ, Trường Đại học Công nghệ thuộc Đại học Quốc gia Hà Nội, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội; Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2 (Xuân Hòa), Đại học Vinh, Trường Đại học Quảng Bình, Trường Đại học Sư phạm, Trường Đại học Khoa học thuộc Đại học Huế, Trường Đại học Sư phạm thuộc Đại học Đà Nẵng, Đại học Duy Tân (Đà Nẵng), Đại học Quy Nhơn, Trường Đại học Phan Thiết, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Đại học Sài Gòn và Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn thuộc Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh. Ban Biên tập xin ghi nhận sự đóng góp quý báu của tất cả các nhà khoa học trong và ngoài nước cho thành công của Hội thảo.

Sau Hội thảo, Ban Biên soạn đã lựa chọn những bài báo cáo của các nhà khoa học trong và ngoài nước sát với chủ đề quan hệ Việt Nam - Nhật Bản nhất và có chất lượng để in trong cuốn sách này. Vì khó khăn về kinh phí in ấn, Ban Biên soạn xin gửi lời cáo lỗi với các tác giả có viết bài tham gia Hội thảo nhưng không in trong cuốn sách này.

Các bài báo viết bằng tiếng Việt và tiếng Anh được in nguyên bản, các bài viết bằng tiếng Nhật được dịch và in bản tiếng Việt. Trong phần “Những vấn đề chung”, các tác giả Nguyễn Văn Lịch, Nguyễn Tiến Lực, Trần Thị Thu Lương đề cập những thành tựu chung trong quan hệ giữa hai nước và bước đầu lý giải về nguyên nhân của những thành tựu đó. Trong phần “Quan hệ chính trị - ngoại giao” các tác giả J.B. Welfield, Trần Nam Tiến, Shiraishi Masaya, Hoàng Thị Minh Hoa, Nguyễn Minh Mẫn phân tích mối quan hệ Việt Nam và Nhật Bản trong bối cảnh quan hệ quốc tế ở Đông Á. Phần “Quan hệ kinh tế - thương mại” đăng bài viết của các tác giả: Huỳnh Trọng Hiền, Huỳnh Phương Anh, Văn Ngọc Thành - Phạm Anh, Hoàng Thị Như Ý, Trương Minh Huy Vũ - Nguyễn Vũ Nhật Anh - Đỗ Văn Thiện phân tích các khía cạnh khác nhau, các thời kỳ khác nhau của mối quan hệ kinh tế - thương mại Việt Nam - Nhật Bản. Và cuối cùng phần “Quan hệ văn hóa - khoa học” có các bài viết của các tác giả Vũ Đoàn Liên Khê, Phạm Ngọc Tân - Hoàng Thị Hải Yến, Trịnh Tiến Thuận, Đoàn Lê Giang đề cập và phân tích các mối liên hệ, quan hệ, sự tương đồng và khác biệt của Việt Nam và Nhật Bản trên lĩnh vực này.

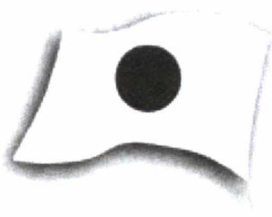
Trong Kỳ yếu lần này, có một số bài viết của các nhà nghiên cứu đến từ Nhật Bản và Australia. Các học giả nước ngoài có cách tiếp cận và cách dùng từ có thể khác với các nhà nghiên cứu Việt Nam. Nhưng vì tôn trọng các cách tiếp cận và kiến giải khác nhau, chúng tôi vẫn đăng trong Kỳ yếu này để các nhà khoa học và bạn đọc tham khảo.

Nhân dịp xuất bản cuốn sách này, tôi xin thay mặt Ban Biên soạn gửi lời cảm ơn tới Quỹ giao lưu quốc tế Nhật Bản (Japan Foundation), Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam vì sự giúp đỡ liên tục và có hiệu quả của Quý Quỹ, Quý Trung tâm cho các hội thảo khoa học của Trường chúng tôi và lần này đã tích cực tài trợ cho Hội thảo và công

bố ấn phẩm này. Tôi cũng cảm ơn Tổng Lãnh sự quán Nhật Bản tại Thành phố Hồ Chí Minh, cá nhân Ngài Tổng Lãnh sự Hida Harumitsu đã giúp đỡ và hợp tác với Trường chúng tôi trong các hoạt động nghiên cứu, giáo dục và giao lưu văn hóa và tích cực giúp đỡ chúng tôi tổ chức Hội thảo quốc tế này. Tôi cũng xin cảm ơn Ban Giám đốc Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Ban Giám hiệu Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh đã chỉ đạo, khuyến khích và tài trợ cho chúng tôi tổ chức hội thảo và công bố cuốn sách này. Tôi cũng xin cảm ơn Nhà xuất bản Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh đã tạo mọi điều kiện để cuốn sách này được xuất bản và kịp thời ra mắt bạn đọc. Cuốn sách này chắc chắn còn có nhiều thiếu sót, kính mong các bậc thức giả và bạn đọc gần xa chỉ giáo để những lần xuất bản sau đạt chất lượng cao hơn.

Hy vọng cuốn sách **40 năm quan hệ Việt Nam - Nhật Bản: thành quả và triển vọng** là một món quà có ý nghĩa của những nhà nghiên cứu Việt Nam và nước ngoài chào mừng kỷ niệm 40 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước Việt Nam - Nhật Bản.

Thay mặt Ban Biên soạn
PGS.TS. NGUYỄN TIẾN LỰC

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

